

O Zaolziu w Warszawie

Data publikacji: 9.11.2016 7:30

"Zaolzie jako wieloetniczny region historyczno-kulturowy. Doświadczenia koegzystencji i wyzwania na przyszłość". Taki był tytuł międzynarodowej konferencji naukowej, jaką w ostatnich dniach października zorganizowali wspólnie Instytut Politologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej.

□
- Konferencja była z pewnością najważniejszym wydarzeniem PZKO w 2016 roku – podkreśla Leszek Richter z zarządu PZKO.

Konferencja przedstawiła Zaolzie z wielu perspektyw. Jej celem była próba bilansu ostatnich 100 lat w odniesieniu do stosunków polsko-czeskich na cieszyńskim pograniczu, do sytuacji politycznej, ekonomicznej i społeczno-kulturowej Polaków mieszkających od pokoleń na Zaolziu. Zaolzie jest dla nich typową „małą ojczyzną” niezależnie od zmieniających się granic politycznych. **- Organizatorom zależało na analizie i omówieniu różnych wymiarów oraz znaczeń relacji międzykulturowych oraz dokonujących się w specyficznej atmosferze kulturowej pogranicza przemian tożsamości narodowej i regionalnej** – wyjaśnia Richter.

Konferencja adresowana była do przedstawicieli różnych dyscyplin społecznych i humanistycznych. Stała się okazją do tego, by zastanowić się nad znaczeniem zaolziańskiej wielokulturowości oraz wyzwaniami na przyszłość. Program konferencji był bogaty i różnorodny. W piątek 28 października zainaugurował ją dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW ks. prof. Sławomir Zaręba oraz prezes Zarządu Głównego PZKO Jan Ryłko. Wiceprzewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Senatu RP, senator Maciej Łuczak odczytał List Marszałka Senatu RP Stanisława Karczewskiego, skierowany do organizatorów i uczestników konferencji. Słowo do zgromadzonych, w dniu święta państwowego Republiki Czeskiej, wygłosił osobiście JE Jakub Karfík, Ambasador Republiki Czeskiej w Rzeczypospolitej Polskiej. Wykład wprowadzający przedstawił prof. Tadeusz Siwek z Uniwersytetu Ostrawskiego. Następnie odbyły się trzy panele dyskusyjne, podejmujące m.in. temat Zaolzia w wielkiej i małej polityce w latach 1918-1989, sytuacji na Zaolziu po 1989 r pod kątem oczekiwań, nadziei, postulatów i związanych z tym przemian tożsamości społeczności polskiej na Zaolziu. W ramach panelu trzeciego odbyła się dyskusja na temat: Polonia i Polacy za granicą wobec współczesnych wyzwań kulturowo-cywilizacyjnych. W panelach tych udział wzięli historycy, socjologowie, politolodzy i regionaliści zarówno z Polski, jak i z Republiki Czeskiej, reprezentujące różne ośrodki naukowe.

W drugim dniu konferencji, w sobotę 29 października, otwarcia obrad dokonała prof. Anna Fidelus, Prorektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, podkreślając wagę refleksji regionalistycznej w odniesieniu do terenów transgranicznych. W ramach przywitania, głos zabrał również Leszek Richter, członek zarządu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz prezes Sekcji Ludoznawczej Zarządu Głównego PZKO w RC.

Pierwszy z paneli poświęcony został działaniom w zakresie animacji życia społeczno-kulturalnego oraz zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego na Zaolziu w kontekście polsko-czeskiej współpracy transgranicznej. Swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami na ten temat podzielili się przedstawiciele Miejscowych Kół PZKO oraz Sekcji Zarządu Głównego PZKO. Z kolei w drugim z paneli dyskutowana była kwestia Polonii i Polaków za granicą jako integralnego elementu polskiej wspólnoty narodowej i jej miejsca w polskiej polityce zagranicznej. Udział w dyskusji wzięli: Romuald Łanczkowski (Dyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu RP), Jan Ryłko (Prezes, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Rep. Czeskiej), Wojciech Tyciński (Zastępca Dyrektora, Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą MSZ RP) oraz Marek Różycki (Wiceprezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”). **- Uczestnicy panelu zgodnie podkreślili wyjątkową rolę, jaką pełni Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w**

Warszawie w aranżowaniu i podtrzymywaniu refleksji na temat politycznego i kulturowego znaczenia kontaktów Polski z Polonią i Polakami za Granicą. Zwrócili uwagę na zasadnicze znaczenie, jakie wśród Polonii i Polaków za granicą, ale także i w Polsce, zdobył poprzez swoją kilkudziesięcioletnią działalność Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej – relacjonuje Richter.

Konferencja była również okazją do przedstawienia w Warszawie żywej kultury Polaków z Zaolzia. Dla jej uczestników i szerokiej publiczności zaśpiewała Noemi Macura z zespołem Noemiracles, zatańczył Zespół Folklorystyczny Bystrzyca (MK PZKO Bystrzyca), zagrał teatr młodzieżowy GAPA 2 (MK PZKO Niebory).

Wydarzenie zostało ponadto wzbogacone przez prezentację dwu wystaw poświęconych miesięcznikowi „Zwrot” i Festiwalom PZKO, centralnej imprezie związkowej z ponad 60-letnią tradycją. Konferencja była też okazją do zapoznania się z dorobkiem wydawniczym PZKO. **- Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty rękodzielnicze prowadzone przez wytwórców posiadających certyfikat „Górolsko Swoboda produkt regionalny®” i doświadczone lektorki z Sekcji Kobiet Zarządu Głównego PZKO oraz degustacja tradycyjnych potraw Śląska Cieszyńskiego. Była to więc wyjątkowa okazja do zapoznania się z bogactwem dziedzictwa kulturowego regionu leżącego na polsko-czesko-słowackim pograniczu** – podsumowuje Richter.

(indi)